

Лектор
Мила Барјактаревих

Превод резимеа
Миомира Бранковић

Насловна слика
Никола Костандиновић

Илустрација на насловној слици:
Жозефина Бекер у посети породици Продановић, Београд 1929.
Фотографија из колекције породице Продановић

Штампа:
„Чигоја - Штампa”, Београд, Студентски трг 15
e-mail: chigoja@eunet.yu

Ослобођено пореза на промет мишљењем министарства за науку и технологију СР Србије бр. 413-00-419/94-01 од 14. јуна 1994. године.

САДРЖАЈ CONTENTS

Чланци Articles

- Мира Радојевић, *Неколико слика из сарадње Исидоре Секулић и Српског књижевног гласника* 91
Mira Radojević, *Several Scenes from Isidora Sekulić's Cooperation with Srpski književni glasnik*
- Радина Вучетић-Младеновић, *Побеђени „Победник”*.
Полемика уочи постављања Мештровићевог споменика 110
Radina Vučetić Mladenović, *Defeated „Victor”*
(*Polemic on the eve of the erection of Meštrović's monument*)

Из истраживања Researches

- Алексеј Тимофејев, *Слика Србија у руском јавном мњењу XIX века* 124
Alekselj Timofejev, *Old Serbia in the Russian 19th-century Public Opinion*
- Сузана Рајић, *Програм Либералне странке из 1901. године* 131
Suzana Rajić, *The 1901 Program of the National-Liberal Party*
- Милић Ј. Милићевић, *Аутомобил у Србији почетком 20. века* 139
Milić J. Milićević, *Automobile in Serbia at the Beginning of the 20th Century*
- Ђорђе Станковић, *Срби Славоније у „Државној власти” и „Унутрашњој управи” за време диктатуре* 156
Đorđe Stanković, *Slavonia Serbs in State – and Local Government During Dictatorship*

Теорија Theory

- Карл Казер, *Културни преокрећ у историјским наукама* 165
Karl Kaser, *Cultural Turnabout in Historical Sciences*

О идејама и књигама On ideas and books

- Миле С. Бјелајац, *Југословенско искуство са мултиетничком армијом 1918–1991*, Удружење за друштвену историју, Београд 1999, 168 стр. 181

Саша Илић, *Between the archives and the field: A dialogue on historical anthropology of the Balkans*, Miroslav Jovanović, Karl Kaser, Slobodan Naumović (Eds), Belgrade – Graz 1999.
Недељко Радосављевић, *Биографски лексикон Ваљевског краја*, Колубара-Ваљево, Ваљево 1998, 408

184

187

ЧЛАНЦИ ARTICLES

Мира Радојевић

УДК 929:82
050.488

Неколико слика из сарадње Исидоре Секулић и Српског књижевног гласника

Апстракт: Инфицирани живојиношћу више десетина сачуваних, објављених и необјављених писама Исидоре Секулић и бележака које је о неколико година кризе у издавању „Српског књижевног гласника“ осјавио Јован Јовановић-Пижон, обогаћујући их уз њо писмима које је примао, покушавамо да на овим страницама оживојворимо часопис који је у историји српске периодике заузео место легенде. Тежобну сарадњу и несјоразуме Исидоре Секулић, једине жене у његовом Управном одбору, сјављамо у средишње.

У сачуваним писмима Исидоре Секулић, сећањима њених савременика и радовима о њеном животу и делу налазе се сведочанства и трагови њеног неслагања са коришћењем туђих писама, „завиривањем“ у туђу интиму, бављењем приватним животима писаца и других уметника, научника и „јавних“ личности уопште. Већ у фебруару 1914. године, у писму Тихомиру Остојићу, питала га је: „Ви канда не палите писма? Што сте буржоа?“ А потом додавала: „Код мене у сваком тренутку Табула раса. Нема ништа у фијоци. Тек ваљда не мислите после моје смрти састављати мој живот за сека Јеле и сека Пеле?!“¹ Наредних деценија овај је став више пута понављала како у писмима упућеним пријатељима и сарадницима, тако и у приватним разговорима. „Поцепала сам – све цепам – одмах Ваше писмо“, писала је у јануару 1931. године Милану Гролу, „па сад више не знам да ли сте ме још што питали.“² Још је одређенија у писмима Младену Лесковцу 1946, 1947. и 1949. године: „... Сад, мислим да је све потребно речено. Писмо ће у омот, а ваша писма у шархерд. Ви, сигурно,

¹ Цитирано према: Р. Поповић, *Исидорина бројаница*, Београд 1966, 51.

² Цитирано према: „Писма Исидоре Секулић Милану Гролу“, *Летопис МС*, Нови Сад, септембар 1985, 275.